

Sygn. akt: I ACa 712/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 listopada 2014r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Krystyna Golinowska
Sędziowie:	SSA Anna Beniak SSO del. Paweł Hochman (spr.)
Protokolant:	sekr. sądowy Przemysław Trębacz

po rozpoznaniu w dniu 21 listopada 2014r. w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa **Z. J.**

przeciwko **(...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.**

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Kaliszu z dnia 18 marca 2014r. sygn. akt I C 997/12

uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Kaliszu, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach w postępowaniu apelacyjnym.

Sygn. akt I ACa 712/14

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 18 marca 2014 r., Sąd Okręgowy orzekł o oddaleniu powództwa w sprawie wniesionej przez Z. J. przeciwko o zadośćuczynienie.

Powyższy wyrok Sądu Okręgowego zapadł w następstwie następujących ustaleń faktycznych.

W dniu 21 lipca 2002 r., wieczorem, w K., na skrzyżowaniu ulicy (...), kierujący samochodem osobowym marki T. o nr rej. (...) A. K. nie ustąpił pierwszeństwa pojazdowi prowadzonemu przez Z. J. w ten sposób, iż jadąc ulicą (...), w kierunku ulicy (...) nie zastosował się do znaków drogowych, wjechał na skrzyżowanie z ulicą (...) doprowadzając do zderzenia z prawidłowo jadącym samochodem osobowym marki O. kierowanym przez Z. J.. W następstwie tego zdarzenia powód Z. J. uderzył głową w element konstrukcyjny samochodu w tzw. słupek i stracił przytomność. Następnie powód został przetransponowany przez pogotowie i przyjęty ambulatoryjnie o godzinie 21:00 na Szpitalny

Oddział Ratunkowy z Izbą Przyjęć Szpitala (...) w K.. Tego samego dnia, około godziny 22:20, został wypisany po przebadaniu przez neurochirurga A. T.. Na skutek zdarzenia powód doznał obrażeń ciała w postaci stłuczenia głowy ze wstrząśnieniem mózgu.

W nocy z 21 na 22 lipca 2002 r. powód Z. J. miał nudności i słabo się poczuł. Wymieniony udał się do lekarza rodzinnego a następnie do neurologa i został skierowany do szpitala. Leczony był na oddziale neurochirurgicznym Szpitala (...) w K. od 22 do 23 lipca 2002 r. z rozpoznaniem wstrząśnienia mózgu. Po wypisaniu ze szpitala powodowi pogorszył się wzrok i pojawił się szum w uszach. Powód leczony był przez neurologa z Poradni Neurologicznej (...) Zakładu Opieki Zdrowotnej (...) i okulistę z Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej (...) w K.. Został skierowany ponownie do szpitala. W okresie od 26 sierpnia 2002 r. do 4 września 2002 r. powód był hospitalizowany na Oddziale Okulistycznym Szpitala (...) w K.. W trakcie pobytu przeprowadzono konsultacje neurochirurgiczną. Wypisany z zaleceniem przyjmowania tabletek i kontroli w poradni okulistycznej. Powód po wypisaniu cały czas leczył się w Poradni Okulistycznej, z powodu braku ostrości widzenia i Poradni Laryngologicznej z powodu szumów w uszach. Powód przestał czytać, prowadzić samochód. W 2003 r. widział już coraz gorzej, w tym również na drugie oko. W dniu 28 marca 2003 r. powód był w P. na badaniu konsultacyjnym u specjalisty chorób oczu prof. dr hab. med. K. P.. Wymieniona stwierdziła, że obniżenie ostrości wzroku może świadczyć o zaniku nerwów wzrokowych. Powód dowiedział się, iż brak jest możliwości zatrzymania rozwoju choroby.

W powyższej sprawie prowadzone było przez prokuratora postępowanie przygotowawcze. Powołani w trakcie postępowania biegli lekarze z Katedry i Zakładu Medycyny Sądowej Akademii Medycznej we W. stwierdzili, że uszkodzenia narządu wzroku i słuchu Z. J. nie pozostaje w związku przyczynowym ze zdarzeniem z dnia 21 lipca 2002 r. Wobec tego Prokurator Prokuratury Rejonowej w Kaliszu postanowieniem z dnia 17 grudnia 2003 r., w sprawie 1 Ds. 2373/03, umorzył postępowanie w sprawie, wobec braku znamion czynu zabronionego. Czyn zabroniony A. K. został zakwalifikowany nie jako występki z art. 177 § 1 k.k. to jest wypadek drogowy, a kolizję drogową. Za popełnienie wyżej opisanego wykroczenia z art. 86 § 1 k.w. A. K. został ukarany w postępowaniu wykroczeniowym mandatem karnym w wysokości 200 zł. Obecnie niemożliwe jest udostępnienie przez Prokuraturę Rejonową, w K. akt sprawy 1 Ds. 2373/03, ponieważ zostały one przekazane: na makulaturę w dniu 13 kwietnia 2011 r., gdyż upłynął termin ich przechowania.

Sprawca wykroczenia A. K. w dacie zdarzenia posiadał samochód ubezpieczony w zakresie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej (OC) przez pozwanego (...) S.A. z siedzibą w W.. Powód Z. J. zgłosił roszczenie pozwanemu zakładowi ubezpieczeń w dniu 4 października 2002 r. W toku postępowania likwidacyjnego powód pismem z dnia 24 czerwca 2003 r. skierowanym do pozwanego sprecyzował wysokość dochodzonej szkody i oświadczył, że zastrzega sobie w przyszłości prawo dochodzenia roszczeń, jeżeli ujawnią się w jego stanie zdrowia dalsze następstwa zdarzenia. Postępowanie zakończyło się wypłatą powodowi w dniu 14 kwietnia 2003 r. kwoty 10.000 zł., a następnie w dniu 16 lipca 2003 r. kwoty 40.000 zł. tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę. Od decyzji zakładu ubezpieczeń powód nie odwoływał się.

Powód w chwili zdarzenia był żonaty, nie pracował, utrzymywał ze świadczenia rentowego w wysokości 673,03 zł. Jego prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy powstało od 06 marca 2001 r., to jest od zaprzestania pobierania zasiłków chorobowych. Powód przed przyznaniem renty pracował jako kierowca w firmie (...), ale w związku z nieporozumieniami z pracodawcą popadał w nerwicę i podjął leczenie. Umowa o pracę została rozwiązana za porozumieniem stron. W chwili zdarzenia powód miał dobry wzrok, nie nosił okularów. Leczył się z powodu nerwicy, depresji i zażywał leki na uspokojenie. Samochód mógł prowadzić, gdy nie znajdował się pod wpływem leków uspokajających. W dniu 21 lipca 2002 r., rano, powód wziął lek na uspokojenie, a pojazd prowadził dopiero wieczorem. Po zdarzeniu u powoda Z. J. z dnia na dzień następowało dalsze pogorszenie widzenia. Powód zaczął nosić okulary. Znajdował się pod stałą kontrolą okulisty. U powoda pojawiły się myśli rezygnacyjne i samobójcze. W dniach od 18 do 29 stycznia 2004 r. powód został przyjęty na Oddział Psychiatryczny (...) Zakładu (...) w S. z rozpoznaniem organiczne zaburzenia osobowości. Powoda, podczas jego pierwszej psychiatrycznej hospitalizacji odwiedził kolega K. S.. Powód nie poznał go. Został wypisany z zaleceniem przyjmowania leków i dalszej opieki w (...).

U powoda Z. J. stwierdzono zanik pourazowy nerwów wzrokowych obu oczu, a więc praktycznie ślepotę obu oczu. Ograniczenie pól widzenia obu oczu do szczytkowych (3° - $5''$) paracentralnie skroniowo obu oczu. Nadwrażliwość małego stopnia obu oczu. Stan obecny wzroku u powoda pozostaje w ścisłym związku przyczynowym ze zdarzeniem z dnia 21 lipca 2002 r. Znacznie obniżona ostrość wzroku u powoda była już we wrześniu 2002 r. Następowo dalsze dramatyczne pogorszenie widzenia spowodowane zanikiem nerwów wzrokowych pourazowych, które nie ma nic wspólnego z niewielką nadwzrocznością (czyli wadą wzroku). Żadne okulary nie wyrównują uszkodzenia wewnątrzmoźgowego nerwów wzrokowych. Nie da się wyleczyć zaniku nerwu wzrokowego. Niepełnosprawność powoda związana jest ewidentnie ze zdarzeniem z dnia 21 lipca 2002 r.

Pogorszenie ostrości wzroku u powoda Z. J. udokumentowano 21 sierpnia 2002 r. wpisem w historii choroby Poradni Okulistycznej (...) w K. z opisem białych tarcz nerwów wzrokowych i brakiem rozróżnia barw. Ewidentnie dokumentuje zanik nerwów wzrokowych u powoda badanie komputerowego pola widzenia z dnia 31 października 2002 r. (resztkowe paracentralne od skroni do $r >''$ w oku prawym i do 10° w oku lewym) i to jest cezura czasowa pogorszenia ostrości jego wzroku, to jest praktycznie ślepota. Pole widzenia kinetycznie wykonane 23 marca 2003 r. wykazało zwężenie do 2° w oku prawym i 3° w oku lewym. Zatem od tej daty 23 marca 2003 r. należy uznać 95° uszczerbek na zdrowiu.

Powód, zgodnie z orzeczeniem lekarza orzecznika Zakładu (...) Oddział w O. z dnia 07 czerwca 2011 r. jest nadal trwale całkowicie niezdolny do pracy, niezdolny do samodzielnej egzystencji do 30 czerwca 2014 r. Niezdolność do samodzielnej egzystencji pozostaje w związku ze stanem narządu wzroku. Powód został przez (...) d/s Orzekania o Niepełnosprawności w K. orzeczeniem z dnia 17 kwietnia 2012 r. zaliczony do znacznego stopnia, niepełnosprawności, a jej stopień datuje się od 12 września 2011 r. Wobec tego powód jest niezdolny do podjęcia zatrudnienia i wymaga opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji. Orzeczenie wydano na stałe.

Obecnie powód ma 57 lat, jest po rozwodzie, ma dwie dorosłe córki, ale nie utrzymuje z nimi kontaktu. Ma dwóch braci, z czego jeden mieszka na terenie Wielkiej Brytanii, a z drugim nie utrzymuje kontaktu. Wymieniony prowadzi samodzielne gospodarstwo domowe, zamieszkuje w lokalu należącym do Miejskiego Zarządu Budynków Mieszkalnych składającego się z jednego pokoju i łazienki. Codziennie bądź, co drugi dzień od 2006 r. przychodzi do niego opiekunka, jego kuzynka M. T., która pierze, sprząta, gotuje, goli go maszynką elektryczną i robi mu zakupy. Z kuzynką powód jeździ do lekarza okulisty i psychiatry. Za opiekę jej nie płaci, czasami powód 2- 3 dni bądź nawet tydzień spędza u kuzynki. Powód nie korzysta z pomocy społecznej w zakresie usług opiekuńczych. Utrzymuje się ze świadczenia rentowego w wysokości 1148 zł. Nie posiada innych dochodów. Poności koszty utrzymania mieszkania w wysokości około 400 zł. miesięcznie i leków na serce oraz środków uspokajających nasennych. Pozostałą kwotę wydaje na bieżące potrzeby (jedzenie, ubranie i środki czystości)

Powód w dalszym ciągu leczy się u psychiatry i okulisty. Nie bierze leków na oczy, już żadne nie pomagają. Nie czyta. Powód widzi bardzo słabo, jak za mgłą, rozróżnia jedynie kontury ludzi i rozpoznaje znane osoby po barwie głosu. Nie korzysta z aparatu słuchowego. Od 2006 r. nie porusza się samodzielnie na zewnątrz tylko w towarzystwie (...) bądź swoich kolegów, w tym K. S..

Powód w 2011 r. wystąpił do pozwanego (...) Zakładu (...) o wypłatę zadośćuczynienia w kwocie 250.000 zł. Pozwany w piśmie z dnia 7 października 2011 r. stwierdził, iż postępowanie w sprawie szkody na osobie Z. J. zostało zakończone 2003 r. wypłatą odszkodowania i obecnie nie znajduje podstaw do zmiany stanowiska w sprawie

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił w oparciu o złożone dokumenty, opinię pisemną i uzupełniającą biegłej z dziedziny okulistyki I. W., zeznania powoda, zeznania świadków M. T. i K. S. oraz zeznania biegłej I. W.. Opinię pisemną i uzupełniającą biegłej I. W. Sąd uznał za jasne, pełne i należycie uzasadnione, a wnioski z nich wyciągnięte za logiczne. Biegła przygotowując opinię pisemną oparła się zarówno na materiale dowodowym zgromadzonym w aktach sprawy, w tym na kartach informacyjnych leczenia szpitalnego i badania wstępnego z dnia 31 maja 1999 r.

przez lekarza R. A. (gdzie ostrość wzroku wynosiła dla obu oczu 1,0 czyli 100 %), jak też przeprowadziła osobiście badanie powoda. Sąd Okręgowy wskazał również, że strony nie kwestionowały wniosków końcowych opinii pisemnej.

Sąd oddalił wniosek dowodowy pełnomocnika powoda o przeprowadzenie dowodu z opinii psychiatry i neurologa uznając za niecelowe przeprowadzenie tych dowodów.

Mając na uwadze poczynione w sprawie ustalenia faktyczne, Sąd doszedł do przekonania, że należało podzielić podniesiony przez pozwanego (...) S.A. zarzut przedawnienia roszczenia powoda o zasądzenie kwoty zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami i kwoty 2.000 zł. miesięcznie tytułem renty z tytułu zwiększonych potrzeb płatnej z góry do 10 dnia każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w przypadku opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat.

Sąd Okręgowy wyjaśnił, że stosownie do treści art. 442¹ § 1 k.c. (obowiązującego od 10 sierpnia 2007 r.) roszczenie o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym ulega przedawnieniu z upływem lat trzech od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia. Jednakże termin ten nie może być dłuższy niż dziesięć lat od dnia, w którym nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę. Z art. 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 80, poz. 538) do roszczeń, o których mowa w art. 1, powstałych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, a według przepisów dotychczasowych w tym dniu jeszcze nieprzedawnionych, stosuje się przepisy art. 442¹ k.c. Sens regulacji zawartej w art. 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 80, poz. 538) polega na tym, że jeżeli powód do dnia 10 sierpnia 2007 r. nie wystąpi z powództwem o naprawienie szkody spowodowanej czynem niedozwolonym, który miał miejsce przed tą datą, to w razie gdy powództwo zostanie zgłoszone po tej dacie, a pozwany zgłosi zarzut przedawnienia sąd musi ocenić, czy biorąc pod uwagę przepisy k.c., w brzmieniu obowiązującym do dnia 10 sierpnia 2007 r., roszczenie powoda uległo do dnia 10 sierpnia 2007 r. już przedawnieniu, czy też termin, tak liczonego przedawnienia jeszcze nie upłynął (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 kwietnia 2013 r., V CSK 239/12, LEX nr 1365757). Zgodnie z art. 442 § 1 k.c., obowiązującym do dnia 9 sierpnia 2007 r., (obecnie art. 442¹ § 1 zd. 1 k.c.), roszczenie o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym ulega przedawnieniu z upływem lat trzech od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia. Przepis ten wiąże rozpoczęcie biegu przedawnienia z powzięciem przez poszkodowanego wiadomości o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia, a nie o zakresie szkody, czy trwałości jej następstw (por. wyrok Sadu Najwyższego z dnia 24 listopada 1971 r., I CR 491/71, OSNC 1972/5/95). Ustalenie wiedzy poszkodowanego o szkodzie nie jest rekonstrukcją - na podstawie wypowiedzi poszkodowanego - rzeczywistego stanu jego świadomości, lecz stanowi przypisywanie poszkodowanemu - na podstawie okoliczności intersubiektywnie sprawdzalnych - świadomości wystąpienia szkody. Przypisanie poszkodowanemu takiego stanu świadomości jest zrelatywizowane do właściwości podmiotowych poszkodowanego, dostępnej mu wiedzy o okolicznościach wyrządzenia szkody oraz zasad doświadczenia życiowego, w szczególności, co do powiązania zaistniałej szkody z określonym czynem niedozwolonym (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 19 marca 1991 r., I ACr 39/91, OSA 1991/4/28). Art. 442 § 1 k.c. wyznacza zasadniczy termin przedawnienia, którego termin początkowy biegu wyznaczony jest wiedzą poszkodowanego o szkodzie i osobie sprawcy. Termin ten nie może spowodować przedłużenia okresu dziesięciu lat od chwili zdarzenia wyrządzającego szkodę. Nie może zatem zakończyć się po upływie terminu dziesięciu lat od daty zdarzenia (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 25 września 2012 r., I ACA 663/ 12, LEX nr 1220561).

W ocenie Sądu pierwszej instancji, zebrany w sprawie materiał dowodowy pozwalał na przyjęcie, że powód Z. J. w dniu 28 marca 2003 r. podczas badania konsultacyjnego w P. u prof. dr hab. K. P. zdawał sobie sprawy z tego, iż może u niego dochodzić do zaniku nerwów wzrokowych. Należy zaznaczyć, iż powód już wcześniej miał świadomość pogorszenia widzenia będąc w tym celu hospitalizowany na Oddziale Okulistycznym w Szpitalu (...) w K. i korzystając ze stałej opieki okulistycznej. W dniu 28 marca 2003 r. powód zastał poinformowany przez specjalistę chorób oczu, iż obniżenie ostrości wzroku może świadczyć o zaniku nerwów wzrokowych, o czym świadczy wpis w dokumentacji medycznej, a także jak sam przyznaje, że brak jest możliwości zatrzymania rozwoju choroby. Zatem już wtedy powód miał świadomość wyrządzenia mu szkody. W tej dacie również według biegłej sądowej z dziedziny okulistyki I. W. nastąpiło znaczne pogorszenie wzroku u powoda Z. J.. Powód powziął również wiadomość o osobie obowiązanej do

naprawienia szkody. Wymieniony, w dniu 04 października 2002 r., zdawał sobie sprawę, iż w dacie zdarzenia sprawca wykroczenia A. K. posiadał samochód ubezpieczony w zakresie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przez pozwanego (...) S.A. z siedzibą w W.. Powód, bowiem w tej dacie zgłosił roszczenie pozwanemu zakładowi ubezpieczeń. Należy również zauważyć, że w toku postępowania likwidacyjnego szkody powód pismem z dnia 24 czerwca 2003 r. skierowanym do pozwanego (...) S.A. zastrzegł sobie w przyszłości prawo dochodzenia kolejnych roszczeń, jeżeli ujawnia się w jego stanie zdrowia dalsze następstwa zdarzenia. Zdaniem Sądu w tych warunkach powód nie może, twierdzić, że nie wiedział o szkodzie i o osobie sprawcy. Wiedział, bowiem w jakim zakładzie ubezpieczeniowym domagał się wypłaty roszczenia i otrzymał kwotę 50.000 zł. Jednak od 16 lipca 2003 r., po wypłacie 40.000 zł. tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę nie zgłaszał z tego tytułu ani innego żadnych pretensji. W tych okolicznościach jego niewiedza, o konieczność wystąpienia z pozwem do Sądu w terminie trzech lat, musiała być uznana jako nieznanomość prawa, a nie jako niewiedza o zaistnieniu szkody i o osobie sprawcy. Nie stanowi również usprawiedliwienia dla zachowania powoda, polegającego na zgłoszeniu przez niego szkody dopiero po około 9 latach od czasu powstania szkody, podana przez niego okoliczność, że „chciał wystąpić z takim pozwem, gdy pogorszy mu się stan zdrowia i będzie miał orzeczone trwałe kalectwo”.

Mając na uwadze powyższe, Sąd pierwszej instancji uznał, że powód Z. J. w dniu 28 marca 2003 r. (to jest czas zdiagnozowania przez specjalistę chorób oczu prof. dr hab. mcd. K. P.) miał świadomość zaniku nerwów wzrokowych, a zatem bez zbędnej zwłoki mógł dochodzić swoich roszczeń w odpowiednim czasie, czego jednak nie uczynił, nie wskazując przy tym przeszkód, które uzasadniałyby zwłokę w zgłoszeniu tych roszczeń.

Zdaniem Sądu, podniesiony przez stronę pozwaną zarzut przedawnienia nie stanowi nadużycia prawa podmiotowego w świetle art. 5 k.c. Stosując powołany przepis trzeba mieć oczywiście na względzie jego szczególny charakter wynikający z użycia w nim klauzul generalnych. Z tej przyczyny dla oceny, czy podniesiony zarzut przedawnienia nie nosi znamion nadużycia prawa, konieczne było rozważenie charakteru dochodzonego roszczenia, przyczyn opóźnienia i jego nadmierności (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 kwietnia 2003 r., I CKN 204/01, LEX nr 78814). Konieczne było przy tym konkretne wskazanie, jaka z przyjętych w społeczeństwie zasad współzycia społecznego doznałaby naruszenia w konkretnej sytuacji (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2003 r., IV CKN 120/01, LEX nr 141394). W przedmiotowej sprawie powód reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, w żaden sposób nie wykazał, że podniesienie przez pozwanego zarzutu przedawnienia stanowi nadużycie prawa podmiotowego (art. 5 k.c.). Z poczynionych ustaleń faktycznych - w odniesieniu do przedstawionych powyżej rozważań prawnych - wynika, że po stronie powoda nie zachodzą żadne przesłanki uzasadniające przyczyny wieloletniego opóźnienia w dochodzeniu roszczeń wskazanych w pozwie i piśmie procesowym z dnia 16 grudnia 2013 r. wywodzonych ze zdarzenia z dnia 21 lipca 2002 r. Opóźnienie to, zdaniem Sądu, należało przy tym uznać za nadmierne, powód w żadnej mierze nie był bowiem ograniczone w dochodzeniu swoich praw na drodze sądowej do momentu upływu okresu przedawnienia jego roszczeń tytułu zadośćuczynienia i renty z tytułu zwiększonych potrzeb.

W ocenie Sądu, w tym stanie rzeczy pozwany (...) S.A. z siedzibą w W. skutecznie uchylił się od zaspokojenia ewentualnych roszczeń powoda - art. 117 § 2 zd. 1 k. c. w zw. z art. 442 § 1 zd. 1 k.c. (obecnie art. 442¹ § 1 zd. 1 k.c.), co skutkowało oddaleniem powództwa w całości (punkt I sentencji wyroku). Wbrew stanowisku powoda, nie można było przyjąć, iż źródłem jego szkody był występki z art. 177 § 1 k.k. (wypadek drogowy), co pozwoliłoby na przyjęcie dłuższego terminu przedawnienia roszczenia powoda, to jest dwudziestu lat od dnia popełnienia przestępstwa, wobec nie przedawnienia roszczenia do 9 sierpnia 2007 r. (art. 442¹ § 2 k.c. w zw. z art. 2 ustawy o zmianie ustawy - Kodeks cywilny - Dz. U. Nr 80. poz. 538). Powód reprezentowany przez, profesjonalnego pełnomocnika, bowiem nie przedłożył do akt sprawy żadnych dowodów, zgodnie z art. 6 k.c., z których wywodził skutki prawne, a pozwalających Sądowi Okręgowemu na samodzielne ustalenia w zakresie zakwalifikowania zdarzenia z dnia 21 lipca 2002 r. jako przestępstwa z art. 177 § 1 k.k., a nie wykroczenia z art. 86 § 1 k.w. Oczywiście prawomocne postanowienie prokuratora o umorzeniu postępowania z dnia 17 grudnia 2003 r. wydane w sprawie 1 Ds. 2373/08, zgodnie z art. 11 k.p.c. nie wiąże sądu w postępowaniu cywilnym. Jednakże bardzo skąpo zgromadzony w sprawie materiał dowodowy dotyczący przedmiotowego zdarzenia (zniszczeniu uległy akta postępowania przygotowawczego prowadzonego przez Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Kaliszu w sprawie o sygn. akt 1 Ds. 2373/03), uniemożliwił Sądowi dokonanie

innych ustaleń, co do charakteru czynu wyrządzającego szkodę powodowi w dniu 21 lipca 2002 r. niż Prokurator Prokuratury Rejonowej w Kaliszu w postanowieniu o umorzeniu postępowania przygotowawczego z dnia 17 grudnia 2008 r.

Biorąc pod uwagę sytuację życiową i zarobkową powoda, Sąd na podstawie art. 102 k.p.c. nie obciążył powoda kosztami procesu. Kwotę 8.856 zł. wynagrodzenia pełnomocnika powoda z urzędu przyznaną od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Kaliszu na rzecz radcy prawnego Ś. F. ustalono na podstawie § 2 ust. 1, 2 i 3, § 6 pkt 7, § 15 pkt 1 i § 16 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (tj. Dz. U. z 2013 r., poz. 490).

Apelację od powyższego wyroku wniósł pełnomocnik powoda zaskarżając oddalenie powództwa w całości.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

1. naruszenie prawa materialnego, tj.:

- art. 819 § 1 k.c. w zw. z art. 442 § 1 zd. 1 k.c. poprzez niewłaściwe zastosowanie polegające na przyjęciu, iż roszczenie powoda o naprawienie szkody uległo przedawnieniu przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 16.02.2007 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny (Dz.U. Nr 80. poz. 538) i zarazem zastosowanie ma trzyletni termin przedawnienia liczony od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o szkodzie i osobie zobowiązanej do jej naprawienia, podczas gdy termin ten wynosił 10 lat, licząc od dnia w którym nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę,

- art. 442¹ § 2 k.c. poprzez jego niezastosowanie, w sytuacji gdy doznana przez powoda szkoda była następstwem przestępstwa stypizowanego w art. 177 § 2 k.k. wobec czego termin przedawnienia roszczenia o naprawienie szkody wynosi 20 lat od dnia popełnienia przestępstwa, bez względu na to kiedy poszkodowany dowiedział się o szkodzie i osobie zobowiązanej do jej naprawienia,

- art. 445 § 1 k.c. poprzez jego niezastosowanie tj. nieustalenie wysokości należnego powodowi zadośćuczynienia za doznaną krzywdę i cierpienia psychiczne wobec uznania roszczenia w tym zakresie za przedawnione,

- art. 444 § 2 k.c. poprzez jego niezastosowanie wyrażające się w uznaniu, iż roszczenie o zasądzenie renty z tytułu zwiększonych potrzeb uległo przedawnieniu.

2. naruszenie przepisów prawa procesowego tj.:

- art. 227 k.p.c. w zw. z art. 278 § 1 k.p.c. poprzez nieuzasadnione oddalenie wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego neurologa i psychiatry na okoliczność rodzaju doznanych w wyniku wypadku obrażeń neurologicznych oraz w sferze zdrowia psychicznego, stopnia uszczerbku na zdrowiu oraz dalszych rokowań na przyszłość, które to okoliczności mają istotne znaczenie w sprawie dla dokonania przez sąd cywilny samodzielnych ustaleń w zakresie charakteru czynu popełnionego przez sprawcę wypadku, co rzutuje na prawidłowe ustalenie terminu przedawnienia roszczeń dochodzonych przez powoda,

- naruszenie art. 233 § 1 k.p.c., art. 299 k.p.c., art. 244 § 1 k.p.c. oraz art. 233 § 1 k.p.c. poprzez niedokonanie oceny zachowania A. K., kierowcy samochodu T. jako czynu przestępnego określonego w art. 177 § 2 k.k., aczkolwiek zachodziły ku temu podstawy aby sprawcy przypisać zarzut nieumyślnego naruszenia zasad bezpieczeństwa w ruchu lądowym, poprzez wymuszenie pierwszeństwa przejazdu czego następstwem było spowodowanie ciężkiego uszczerbku na zdrowiu powoda Z. J. w postaci zaniku pourazowego nerwów wzrokowych powodującego praktyczną ślepotę obu oczu.

W konsekwencji powyższych zarzutów, skarżący wniósł o uchylenie wyroku w części zaskarżonej i jego zmianę poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 250.000,00 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 21.10.2011 r. do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę oraz kwoty 2.000,00 zł miesięcznie tytułem renty płatnej z góry począwszy od dnia 16 lipca 2009 r. do 10-dnia każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami od dnia wymagalności każdej raty oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych.

Alternatywnie pełnomocnik powoda wniósł o uchylenie wyroku Sądu pierwszej instancji w całości i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania w tym zakresie i orzeczenia o kosztach postępowania apelacyjnego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu apelacji pełnomocnik powoda wskazał między innymi, iż Sąd dokonał błędnej subsumpcji uznając, że w niniejszej sprawie ma zastosowanie treść art. 442 § 1 zd. 1 k.c. Zgodnie z tym przepisem, obowiązującym do dnia 9 sierpnia 2007 r. (obecnie art. 442 § 1 zd. 1 k.c.) roszczenie o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym ulega przedawnieniu z upływem lat trzech od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia. Sąd przyjął, iż początek biegu terminu przedawnienia należy liczyć od daty 28.03.2003 r., kiedy to powód powziął wiadomość o zaniku nerwów wzrokowych, a zatem jego roszczenie uległo przedawnieniu przed dniem wejścia w życie przepisów ustawy z dnia 16.02.2007 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 80, poz. 538). Powyższe stanowisko Sądu jest niezasadne albowiem w niniejszym stanie faktycznym winien zostać zastosowany przepis art. 442¹ § 2 k.c. w zw. z art. 2 ustawy z dnia 16.02.2007 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny. Wypadek komunikacyjny na skutek którego powód doznał uszkodzenia wzroku miał miejsce w dniu 21 lipca 2002 r., to jest w czasie kiedy obowiązywał art. 442 k.c. uchylony na podstawie ustawy o zmianie ustawy - Kodeks cywilny z dnia 16 lutego 2007 r. (Dz. U. 2007 r. Nr 80 poz. 538), która weszła w życie z dniem 10 sierpnia 2007 r. Na jej podstawie dodano do kodeksu cywilnego art. 442¹ k.c. w obecnym brzmieniu. Art. 2 cytowanej ustawy nowelizującej stanowił, że do roszczeń, o których mowa w jej art. 1, powstałych przed dniem wejścia w życie noweli, a według przepisów dotychczasowych w tym dniu jeszcze nieprzedawnionych, stosuje się przepisy art. 442¹ k.c. Jednakże nawet w przypadku stosowania art. 442 k.c. to termin przedawnienia roszczeń wynikłych z występku wynosił 10 lat, a więc ostatecznie upłynąłby z dniem 16 lipca 2012 r., zaś pozew wpłynął do sądu przed tą datą, bo 16 lipca 2012 r.

W ocenie apelującego 20 - letni termin przedawnienia przewidziany w art. 442¹ § 2 k.c. winien mieć zastosowanie z uwagi na charakter czynu popełnionego przez sprawcę wypadku drogowego z dnia 21.07.2002 r. Zarówno na gruncie uchylonego art. 442 § 2 k.c. jaki i art. 442¹ § 2 k.c. przyjmuje się, że co do zasady nie jest konieczne, aby doszło do uprzedniego skazania sprawcy szkody za zbrodnię lub występki poza przypadkami kiedy przepis prawa materialnego stanowiący podstawę odpowiedzialności wymaga takiego skazania. Przy braku wyroku skazującego ustalenie, że do wypadku doszło w wyniku przestępstwa, następuje w oparciu o kryteria przewidziane w przepisach prawa karnego, uznające określone zachowanie za występki lub zbrodnię w momencie zdarzenia wyrządzającego szkodę (tak w wyroku Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 16 grudnia 1975 r. 11 CR 660/75 OSPiKA 1977/7-8 poz. 132; wyrok Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 12 kwietnia 1990 r. III CRN 108/90 LexPolonica nr 319756; wyrok Sądu Najwyższego - Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 6 lutego 2001 r. II UKN 221/2000 OSNAPiUS 2002/19 poz. 466; wyrok Sądu Najwyższego - Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 21 listopada 2001 r. II UKN 633/2000).

Skarżący podniósł również, że w orzecznictwie i piśmiennictwie ugruntowane jest stanowisko, że w przypadkach nieobjętych art. 11 k.p.c. sąd cywilny ma kompetencje do samodzielnego stwierdzenia, czy czyn niedozwolony, stanowiący źródło szkody, jest przestępstwem. Musi jednak tego dokonać w zgodzie z regułami prawa karnego, co oznacza konieczność ustalenia znamion przedmiotowych i podmiotowych przestępstwa (wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 24 czerwca 1969 r. I PR 157/69 LexPolonica nr 317297, z dnia 12 kwietnia 1990 r. III CRN 108/90 LexPolonica nr 319756, z dnia 18 stycznia 2012 r. II CSK 157/2011 OSNC 2013/B poz. 30, z dnia 21 listopada 2001 r. II UKN 633/2000 OSNP 2003/17poz. 422; z dnia 18 grudnia 2008 r. III CSK 193/2008 LexPolonica nr 207715). Wskazał, że prowadzone

przez Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Kaliszu postępowanie przygotowawcze zakończyło się postanowieniem z dnia 17.12.2003 r. o umorzeniu postępowania w sprawie o popełnienie przestępstwa z art. 177 § 1 k.k. wobec braku znamion czynu zabronionego. W sprawie cywilnej, opinia sporządzona na potrzeby postępowania przygotowawczego przez biegłych lekarzy z Katedry i Zakładu Medycyny Sądowej Akademii Medycznej we W., którzy stwierdzili, że uszkodzenie narządu wzroku i słuchu powoda nie pozostaje w związku przyczynowym z wypadkiem komunikacyjnym ma walor jedynie dokumentu prywatnego w rozumieniu art. 245 k.p.c., a zatem stanowi jedynie oświadczenie osoby, która je podpisała. Ponadto, treść tejże opinii jest zupełnie nieprzydatna w niniejszej sprawie cywilnej także z uwagi na fakt, iż zanik nerwu wzrokowego u powoda jako skutek wypadku komunikacyjnego ujawnił się w późniejszym czasie aniżeli w czasie opracowywania opinii przez biegłych na potrzeby postępowania przygotowawczego. Nadto wydane w sprawie 1 Ds. 2373/03 postanowienie o umorzeniu postępowania, zgodnie z art. 11 k.p.c. nie wiąże Sądu.

W ocenie apelującego Sąd winien dokonać własnych ustaleń dotyczących podmiotowych i przedmiotowych znamion przestępstwa według zasad prawa karnego, gdyż było to niezbędne dla prawidłowego ustalenia terminu przedawnienia roszczeń dochodzonych przez powoda. Sąd cywilny winien dokonać bowiem ustaleń i oceny w celu rozstrzygnięcia sprawy cywilnej, a nie dla zastosowania konsekwencji natury karnej. Ponadto okoliczność, że sprawca wypadku nie został przez sąd karny uznany za winnego przestępstwa, nie stanowi przeszkody do uznania przez sąd cywilny czynu sprawcy szkody za przestępstwo. Celem przeprowadzenia ustaleń w kierunku wystąpienia przesłanek do zastosowania dwudziestoletniego okresu przedawnienia z art. 442¹ § 2 k.c., a więc spowodowania szkody w następstwie popełnienia przestępstwa, należy przede wszystkim wziąć pod uwagę opinię biegłej sądowej z dziedziny okulistyki - I. W.. Biegła w swojej opinii z dnia 14.05.2013 r. jako diagnozę wskazała zanik pourazowy nerwów wzrokowych, praktyczna ślepotą obu oczu, stan po urazie głowy, a ponadto wyraźnie wskazała, iż obecny stan wzroku powoda pozostaje w ścisłym związku przyczynowym z wypadkiem jakiego uległ on w dniu 21.07.2002 r. (k. 135). Nie ulega wątpliwości, iż sprawca wypadku - A. K. nie ustępując powodowi pierwszeństwa przejazdu, tym samym naruszył zasady bezpieczeństwa ruchu drogowego, a powód prawidłowo kierujący pojazdem, nie ponosi w tym zakresie jakiegokolwiek odpowiedzialności za zderzenie obu pojazdów. Pozwany nie kwestionował zasady swojej odpowiedzialności za skutki zdarzenia z dnia 21.07.2002r., o czym świadczy fakt wypłaty na rzecz powoda odszkodowania z ubezpieczenia OC sprawcy. Jest bowiem okolicznością pomiędzy stronami niesporną, że kierowca K. wymusił pierwszeństwo przejazdu i naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym. Przestępstwo stypizowane w art. 177 § 2 k.k. należy do grupy przestępstw nieumyślnych, a to oznacza, iż wystarczające jest chociażby nieumyślne naruszenie zasad bezpieczeństwa w ruchu i objęcie winą nieumyślną skutków popełnionego czynu. Oczywistym pozostaje, iż sprawca wypadku niestosując się do znaków drogowych i wymuszając pierwszeństwo przejazdu winien liczyć się z ewentualnymi konsekwencjami swego zachowania naruszającego obowiązujące przepisy ruchu drogowego.

Odnosząc się do zarzutu naruszenie art. 445 § 1 k.c. poprzez jego niezastosowanie, apelujący wskazał, że spełnione zostały kryteria ustalania wysokości zadośćuczynienia wypracowane przez doktrynę i poparte przez orzecznictwo. Sąd uznając roszczenie powoda za nieuzasadnione co do zasady, w ogóle nie rozważał kwestii rekompensaty doznanej przez powoda krzywdy.

Przechodząc do zarzutów naruszenia przepisów prawa procesowego, apelujący wskazał, że Sąd odmówił przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego neurologa i psychiatry na okoliczności mające istotne znaczenie w sprawie, wadliwie oceniając, iż nie mają one takiego charakteru. Przeprowadzenie wnioskowanych dowodów było jak najbardziej celowe bowiem umożliwiłoby uzyskanie odpowiedzi na pytania istotne z punktu widzenia związku przyczynowego z wypadkiem drogowym powstałym u powoda zaburzeń neurologicznych oraz urazu w sferze zdrowia psychicznego a także wysokości dochodzonych roszczeń.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje.

Apelacja jest uzasadniona.

W przedmiotowej sprawie brak było podstaw do przyjęcia, że zgłoszone przez stronę powodową roszczenia uległy przedawnieniu.

Na wstępie należy podnieść, że czynność sprawcza warunkująca przyjęcie popełnienia przestępstwa z art. 177 § 1 k.k., polega na spowodowaniu wypadku, który jest konsekwencją naruszenia przez sprawcę zasad bezpieczeństwa w ruchu. Zasady te zależą od rodzaju ruchu (czy jest to ruch drogowy, wodny czy powietrzny) oraz od cech sprawcy (czy jest to zawodowy kierowca, rowerzysta czy pieszy) i są definiowane nie tylko przez regulacje prawne (np. Prawo o ruchu drogowym), ale również przez wynikające z istoty bezpieczeństwa w ruchu zasady prakseologiczne odnoszące się do danej sfery ruchu (zob. uchwała Sądu Najwyższego z 28 lutego 1975 r., V KZP 2/74, OSNKW 1975, Nr 3, poz. 33). Nie każde spowodowanie wypadku będzie skutkowało odpowiedzialnością z art. 177 k.k., ponieważ warunkiem uznania wypadku za przestępstwo jest naruszenie dobra prawnego innej niż sprawca osoby, w postaci jej życia lub zdrowia, na określonym w tym przepisie poziomie. Skutkiem opisanym w art. 177 k.k., warunkującym odpowiedzialność karną, jest uszczerbek na zdrowiu, a przy wypadku ciężkim również śmierć człowieka. Jako "średni wypadek" określa się sytuację opisaną w § 1, ze skutkiem w postaci obrażeń opisanych w art. 157 § 1 k.k. Typ określony w § 2 ma charakter przestępstwa wieloodmianowego, bowiem skutek może polegać albo na spowodowaniu ciężkiego uszczerbku na zdrowiu innej osoby, albo na spowodowaniu jej śmierci. Spowodowanie lżejszego uszczerbku na zdrowiu nie będzie stanowić realizacji znamion czynu zabronionego, lecz może być oceniane wyłącznie na gruncie kodeksu wykroczeń. Skutkowy charakter przestępstwa oznacza, że konieczne jest ustalenie związku przyczynowego pomiędzy stwierdzonym naruszeniem zasad bezpieczeństwa w ruchu a zaistniałym wypadkiem.

Z poczynionych przez Sąd pierwszej instancji ustaleń faktycznych wynika, że w następstwie wypadku jakiemu powód uległ w dniu 21 lipca 2002 r. doszło do uszkodzenia nerwu wzrokowego skutkującego całkowitą ślepotą. U powoda Z. J. stwierdzono zanik pourazowy nerwów wzrokowych obu oczu, a więc praktycznie ślepotę obu oczu. Ograniczenie pól widzenia obu oczu do szczątkowych (3°- 5") paracentralnie skroniowo obu oczu. Okoliczność ta znajduje swoje potwierdzenie w opinii biegłej z zakresu okulistyki. Opinię powyższą jak wynika z ustalonego stanu faktycznego, Sąd pierwszej instancji w pełni zaakceptował jako dowód w sprawie. Również w ocenie Sądu Apelacyjnego brak jest podstaw aby podważyć jej wiarygodność.

Jednocześnie nie może budzić wątpliwości okoliczność, że do wypadku komunikacyjnego doszło na skutek nieprawidłowego zachowania A. K., który w dniu 21 lipca 2002 r., wieczorem, w K., na skrzyżowaniu ulicy (...), kierujący samochodem osobowym marki T. nie ustąpił pierwszeństwa pojazdowi prowadzonemu przez powoda w ten sposób, iż jadąc ulicą (...), w kierunku ulicy (...) nie zastosował się do znaków drogowych, wjechał na skrzyżowanie z ulicą (...) doprowadzając do zderzenia z prawidłowo jadącym powodem. Sprawca wypadku naruszył tym samym przepisy Prawa o ruchu drogowym.

Dokonując właściwej subsumcji powyższych ustaleń uznać należy, że sprawca zderzenia A. K. dopuścił się co najmniej przestępstwa stypizowanego w przepisie art. 177 § 1 k.k., zgodnie z którym kto, naruszając, chociażby nieumyślnie, zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym, wodnym lub powietrznym, powoduje nieumyślnie wypadek, w którym inna osoba odniosła obrażenia ciała określone w art. 157 § 1 podlega karze pozbawienia wolności do lat trzech. Powyżej przywołane a ustalone przez Sąd pierwszej instancji okoliczności sprawy wskazują, że skutkiem wypadku był ciężki uszczerbek na zdrowiu powoda. Stosownie do treści przepisu art. 156 § 1 k.k. ciężki uszczerbek na zdrowiu występuje między postaci: pozbawienia człowieka wzroku lub ciężkiej choroby nieuleczalnej lub długotrwałej, choroby realnie zagrażającej życiu, trwałej choroby psychicznej, całkowitej albo znacznej trwałej niezdolności do pracy w zawodzie lub trwałego, istotnego zszpecenia lub zniekształcenia ciała. W omawianej sprawie nie można więc wykluczyć, że czyn jakiego dopuścił się sprawca wypadku winien być zakwalifikowany jako przestępstwo z art. 177 § 2 k.k.

W konsekwencji uznać należy, że wydając zaskarżony wyrok Sąd pierwszej instancji dopuścił się naruszenia wskazanych wyżej przepisów polegającego na przyjęciu, że ustalony stan faktyczny nie pozwala na ich zastosowanie i w konsekwencji ustalenie, że sprawca wypadku dopuścił się któregoś z przestępstw określonych w przepisie art. 177 k.k.

Konsekwencją powyższego uchybienia było błędne zastosowanie przez Sąd Okręgowy przepisu art. 442 § 1 zd. 1 k.c. i w konsekwencji przyjęcie, że roszczenie powoda o naprawienie szkody uległo przedawnieniu przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 16.02.2007 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 80. poz. 538) i uznanie, że zastosowanie ma trzyletni termin przedawnienia podczas gdy termin ten wynosił 10 lat, licząc od dnia w którym nastąpiło

zdarzenie wywołujące szkodę. Jednocześnie, słusznie podnosi skarżący, że w omawianej sprawie winien zostać zastosowany przepis art. 442¹ § 2 k.c. Doznana przez powoda szkoda była następstwem przestępstwa stypizowanego w art. 177 § 2 k.k. wobec czego termin przedawnienia roszczenia o naprawienie szkody wynosi 20 lat od dnia popełnienia przestępstwa, bez względu na to kiedy poszkodowany dowiedział się o szkodzie i osobie zobowiązanej do jej naprawienia.

Reasumując dotychczasowe rozważania stwierdzić należy, że w omawianej sprawie brak było podstaw do uwzględnienia zgłoszonego przez stronę pozwaną zarzutu przedawnienia. W dacie wniesienia pozwu, zgłoszone przez powoda roszczenie nie było przedawnione, strona pozwana nie mogła więc skutecznie powołując się na treść przepisu art. 117 § 2 k.c. uchylić się od obowiązku spełnienia świadczenia.

Poczynione przez Sąd Okręgowy ustalenia faktyczne nie pozwalają na rozstrzygnięcie o zgłoszonych przez powoda roszczeniach zasądzenia zadośćuczynienia i renty. Powyższe stanowi konsekwencję braku ustaleń co do zaistnienia przesłanek wskazanych w przepisach art. 444 § 2 k.c. i art. 445 § 1 k.c. i wynika z bezpodstawnego oddalenia wniosków o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego neurologa i psychiatry. Jak słusznie wskazał skarżący, przeprowadzenie powyżej wymienionych dowodów było celowe, bowiem umożliwiłoby uzyskanie odpowiedzi na pytania istotne z punktu widzenia zasadności zgłoszonych roszczeń, tak w kontekście związku przyczynowego pomiędzy wypadkiem drogowym a powstałymi u powoda zaburzeniami neurologicznymi oraz urazem w sferze zdrowia psychicznego a także w zakresie ich wysokości. Wbrew twierdzeniom Sądu pierwszej instancji, powyższe okoliczności mają istotne znaczenie w sprawie. Oddalenie wskazanych wyżej wniosków dowodowych stanowiło więc naruszenie przepisu art. 227 k.p.c.

W konsekwencji uznać należy, że rozpoznając przedmiotową sprawę Sąd pierwszej instancji nie rozpoznał jej istoty, co skutkuje jego uchyleniem na podstawie przepisu art. 386 § 4 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie przepisu art. 108 § 2 k.p.c.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd pierwszej instancji przeprowadzi postępowanie dowodowe w celu oceny zasadności zgłoszonych przez powoda roszczeń o zadośćuczynienie i rentę. W tym celu dopuści już zgłoszone przez stronę powodową dowody z opinii biegłych neurologa i psychiatry oraz w razie potrzeby inne dowody zawnioskowane przez strony.

Rozpoznając sprawę Sąd oceni również, czy a jeśli tak to w jakim zakresie już przyznane powodowi od pozwanego świadczenia wpływają na zasadność zgłoszonych roszczeń.